



PRIOPĆENJE ZA MEDIJE

U ponedjeljak 13. svibnja 2019. godine u 10:30 sati u Auli Sveučilišta u Zagrebu održan je okrugli stol **Pravda, jednakost i različitost u Hrvatskoj** u organizaciji Centra za demokraciju i pravo Miko Tripalo. Ovaj okrugli stol je drugi dio Jean Monnet projekta *Europske vrijednosti u novoj državi članici: Hrvatska u prvih pet godina članstva u EU*.

Govornici na okruglom stolu bili su: **Antonija Petričušić**, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Centar Miko Tripalo; **Biserka Cvjetičanin**, Institut za razvoj i međunarodne odnose i Centar Miko Tripalo; **Ivo Josipović**, Predsjednik RH 2010-2015, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Centar Miko Tripalo; **Josip Kregar**, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Centar Miko Tripalo; **Alan Uzelac**, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Centar Miko Tripalo. Od stranih govornika na okruglom stolu sudjelovali su: **Lucia Mokrá**, Faculty of Social and Economic Sciences, Comenius University in Bratislava, Slovačka i **Adam Sulikowski**, University of Wrocław, Poljska.

Tvrtko Jakovina, predsjednik Upravnog odbora Centra za demokraciju i pravo Miko Tripalo, održao je uvodnu riječ i pozdravio sve prisutne goste, članove i prijatelje Centra Miko Tripalo te članove stranih veleposlanstava. Rekao je da su podjele u društvu ni neobične ni rijetke, te da u današnje vrijeme dolazi do izrazitog jačanja nacionalizma i antiglobalizma. Kako bi se to spriječilo potrebno je razgovarati o europskim vrijednostima: vladavini prava, slobodi, jednakosti. Centar Miko Tripalo dijeli ove vrijednosti i nastoji raspravljati o njima u kontekstu Hrvatske i Europske unije. **Dario Čepo**, akademski koordinator projekta i moderator rasprave, rekao je da svatko ima različitu definiciju onoga što europske vrijednosti jesu i da Centar Miko Tripalo nastoji prikazati kako smo ih prenijeli u hrvatsko društvo. Najavio je međunarodnu konferenciju koja će se u okviru projekta održati u prosincu 2019. godine.

Prva govornica, **Lucia Mokrá**, pozdravila je raspravu o europskim vrijednostima koja je u ovom trenutku od osobite važnosti, s obzirom na nadolazeće izbore za Europski parlament. Postavila je pitanje o sadržaju vrijednosti, odnosno njihovom nerazumijevanju od strane političara. Istaknula je da su tijekom prijašnjih proširenja Europske unije dominirale vrijednosti slobode, demokracije i dostojanstva. Posljednjih godina to se promijenilo, te dominiraju teme solidarnosti i vladavine prava. Smatra da je danas problematično evaluiranje europskih vrijednosti nakon što su implementirane u sustave država članica. U



tom kontekstu ističe vladavinu prava kao jedinu vrijednost koju se može evaluirati jer je oko nje stvoren institucionalni okvir koji to omogućuje. **Antonija Petričušić** smatra da europske vrijednosti trebaju biti jamac stabilnosti, ali da su one zasad isključivo normativno utemeljene. Raspravljala je o dodatnim kriterijima za ulazak u Europsku uniju na temelju kojih su države Zapadnog Balkana morale pokazati volju i sposobnost da promijene svoje zakonodavstvo i institucionalni okvir. Istaknula je da se proces pristupanja odnosi samo na političke elite, ne na cjelokupnu populaciju koja, na taj način, ne pokazuje odgovornost prema vrijednostima. Navodi da u Hrvatskoj dolazi do historijskog revizionizma što potiče bujanje ekstremizma prema manjinama. **Biserka Cvjetičanin** raspravljala je o kulturnoj raznolikosti koja je postala najveći izazov našeg vremena. Kulturna raznolikost je univerzalno pitanje o kojem treba postići najširi konsenzus. Navela je interkulturalni dijalog kao jedan od temeljnih stupova raznolikosti. Na kraju je spomenula ispitivanje Eurobarometra iz proljeća 2018. godine prema kojem je na pitanje: „Što vam Europska unija znači na osobnoj razini?“, 26% Hrvata odgovorilo kulturna raznolikost, dok na razini Europske unije važnost kulturne raznolikosti opada.

Drugi dio okruglog stola svojim izlaganjem otvorio je **Adam Sulikowski**. Govorio je o pravosuđu u Poljskoj. Naveo je da političke elite i viši društveni slojevi u Poljskoj ne smatraju da je pravosuđe u krizi, odnosno da imaju znatno drugačije mišljenje od ostatka populacije. Srednji i niži društveni slojevi mišljenja su da je pravosuđe u bliskom odnosu s politikom. Rekao je da su uzroci krize strukturni i praktični, te da većini društva europske vrijednosti nisu važne. Potrebno je promicati nezavisno obrazovanje među dužnosnicima i izgraditi poštene odnose između institucija i širih slojeva u društvu. **Ivo Josipović** ističe da neke vrijednosti koje smo zagovarali prije deset godina više nisu aktualne. Posebice je analizirao rad pravosuđa u Hrvatskoj, te je rekao da je crno-bijela slika o politici i pravosuđu stvorila državu u državi. Smatra da bi legitimacija sudaca trebala proizlaziti iz stručnosti i moralnosti. Hrvatsko pravosuđe je, po njegovom mišljenju, izrazito zatvoreno što dovodi odbijanja uvođenja novih ideja i znanja u pravosudni sustav. **Josip Kregar** je rekao da je nestala svaka stručna komunikacija i rasprava s pravosuđem. Malo se toga može popraviti, te će takvi procesi trajati dugo i biti preskupi. Tvrdi da je pravosudni optimizam dio svakodnevnog diskursa političara i da interesne skupine ne žele da se stanje u pravosuđu promijeni. **Alan Uzelac** je naglasio dvije teme: objektivne kriterije imenovanja i napredovanja sudaca i besplatnu pravnu pomoć. Problematizirao je rad Državne škole za pravosudne dužnosnike koja nije ispunila svoju zadaću. Jednako tako, tvrdi da Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći nije stvorio učinkovit i pristupačan sustav građanima.



Više informacija o okruglom stolu i projektu možete pronaći na: <https://eu-vrijednosti.tripalo.hr/>



Sufinancirano sredstvima
programa Europske unije
Erasmus+